

TÜRKÇE DENEME SINAVI -I

“Tutulmak” sözcüğünün birkaç anlamı şu şekildedir:

*Tutma işi yapılmak veya tutma işine konu olmak.

*Ünlü olmak, meşhur olmak.

*Yakalanmak.

*Birine tutkun olmak, sevmek

1-“Tutulmak” sözcüğünün yukarıdaki anlamlarıyla göz önünde bulundurularak örnek cümleler yazılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi yukarıdaki anlamlarla ilgili bir cümle değildir?

- A. Öyle bir kaza gördüm ki adeta nutkum tutuldu.
B. Tatilde rezerve ettiğimiz oda tutulmuştu.
C. Garibim son yıllarını ince hastalığa tutularak geçirdi.
D. Söylediği şarkıyla sosyal medyada son dönemde tutulan biri oldu.

(I) Yeşilçam filmlerini her izlediğimde anılarıma dokunan taraflarını görüyorum. (II) Yıllar ne de çabuk geçiyor öyle. Eski sokaklar, insanlar ne de güzel görünüyor gözüme. (III) Dönemin oyuncularını şimdiki gibi havalı değildi. Gidip konuşabiliyor, bir bardak çay içebiliyordun. (IV) Tarih kokan sokaklarda az parayla çok mutlu olan insanları görüyorduk. Ne güzel, ne doğal filmlerdi onlar...

2-Yukarıdaki parçada numaralandırılmış cümlelerin hangisinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A. I B. II C. III D. IV

“Gittin mi büyük gideceksin. Ayrılık bile gurur duyacak seninle.”
(Can Yücel)

3-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu cümledeki altı çizili sözün anlam özelliğiyle kullanılan bir kelime yoktur?

- A. İnsanların yüksek beklentileri mutsuzluk nedenidir.
B. Küçük insanların hayalleri de küçüktür.
C. Evin geniş odalarından birini kütüphaneye çevirdik.
D. Ailenin ağırlığını taşımakta zorlanıyordu.

Kardeşim her ortamda çok sevilen ... bir çocuktı. Kolay
(I)
kolay kızmaz, kimseye karışmazdı fakat ...aksi bir çocuk
(II)
olurdu. Sürekli göz göre göre yalan söyleyenleri ...sev
(III)
mezdi. Cesur gibi görünse de köpeklerden...
(IV)

4-Yukarıdaki metinde bulunan boşluklara hangi deyimler sırasıyla gelmelidir?

	I.	II.	III.	IV.
A	cihan alem bilen	kapısını aşındırınca	şapa oturanları	dudakları uçuklardı
B	cana yakın	damarına basınca	masal okuyanları	ödü kopardı
C	ciğ süt emmiş	makaraya sarınca	taş yürekli olanları	yüreği ağzına gelirdi.
D	iyi gün dostu	ruhuna hitap etmeyince	ümidini boşa çıkarırları	dudakları uçuklardı

Maç izleyen dört arkadaş maçın ardından maçtaki pozisyonlar, kritik müdahaleler ve hakem hataları üzerine yorumlar yapıyor.

Hasan: “Hakem hataları maçtaki oyunun önüne geçti. 70. dakikada oyuna giren oyuncu penaltı yaptırdı. Penaltı öncesinde verilmeyen bir faul da es geçildi. Zaten bu dakikadan sonra takım oyundan düştü.”

Cem: “Hasan doğru söylüyor. Hakem çok hata yaptı. Maçın gidişatıyla çok oynadı. Her şeye rağmen statteki taraftarlar, coşkuyu düşürmedi. Taraftarlar oyuna giren, oyundan çıkan, got atan futbolcuları alkışladı.”

Sinan: “Cem güzel bir noktaya değindin. Ev sahibi takımın taraftarları çok coşkuluydu. Biz de maçta böyle bir yönetim beklemiyorduk. Futbol hatalar oyunudur. Umarım bu hakem birkaç hafta görev alamaz.”

Cengiz: “Sinan senin dediğin gibi olmuyor, aynı hakem geçen hafta oynattığı maçı da katletti. Maç 0-0 sona erdi. Her şeye rağmen bu hafta yine görev verdiler.”

5-Yukarıdaki yorumlara bakarsak arkadaşlardan hangisi maçla ilgili hem nesnel hem de öznel değerlendirme yapmamıştır?

- A.Hasan B.Cem
C.Sinan D.Cengiz

“Bozkırın Tezenesi” Neşet Ertaş

- Neşet Ertaş, 1938 yılında Kırşehir'in Çiçekdağı ilçesi, Abdallar (Kırıllar) köyünde dünyaya geldi.
- Müzik hayatına kendisi gibi saz üstadı babası Muharrem Ertaş sayesinde başladı.
- Çok küçük yaşta bağlama ve keman çalmayı öğrendi. Çocuk yaşlarında babasıyla yörenin eğlencelerinde saz çalıp türküler söylemeye başlayan “saz üstadı”, 8 yıl boyunca Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Kırıkkale, Keskin, Yerköy, Kayseri, Yozgat gibi birçok yeri gezerek babası ile geçimlerini sağlamaya çalıştı.

- Babasıyla aynı ruhun insanı olduğunu belirten Ertaş, 1950'li yılların başında 14 yaşındayken İstanbul'a geldi ve babasının yazdığı “Neden Garip Garip Ötersin Bülbül” adlı türküyle ilk plağını müzikseverlerle buluşturdu.

- “Türkülerin Babası”, “Anadolu Efsanesi” ve “Abdal Müzisyen” gibi lakaplarıyla da bilinen sanatçı, İstanbul'da kaldığı iki yıl boyunca yaptığı plak, kaset ve konser çalışmalarının ardından Ankara'ya yerleşti ve sanat hayatına burada devam etti.

- 1970'te eşinden ayrılan Ertaş, yaşadığı sağlık sorunları sebebiyle enstrüman çalamaz hale geldi ve kardeşinin daveti üzerine tedavisi için Almanya'ya yerleşti. Ertaş, çocuklarının eğitimi ve sanatsal çalışmalarından dolayı uzun süre Almanya'da ikamet etti.

- Gelenekten gelen türkülerini kendine has üslubuyla icra eden Ertaş, 2000'de İstanbul'da verdiği konserle sevenlerinin karşısına yıllar sonra yeniden çıktı.

- Ertaş, Süleyman Demirel'in cumhurbaşkanlığı döneminde kendisine teklif edilen “Devlet Sanatçısı” unvanını ise “Herkes bu devletin sanatçısı” diyerek kabul etmedi.

- Kültür ve Turizm Bakanlığı'nca “Yaşayan İnsan Hazinesi” ilan edildi.

- Neşet Ertaş, hapse düştüğünde Yaşar Kemal, usta sanatçıya bir kitap göndermişti. Edebiyatımızın devi, Neşet Ertaş için imzaladığı kitapta “Bozkırın Tezenesi'ne selam olsun, geçmiş olsun” diyordu. Bozkırın tezenesi böylece ortaya çıkmış oldu.

- Neşet Ertaş, 25 Eylül 2012'de İzmir'de kansere yenik düşerek 74 yaşında vefat etti

6.7.8. ve 9. soruları yukarıdaki metne göre cevaplandırınız.

6-Neşet Ertaş ile ilgili yukarıdaki bilgilere bakarak, aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık bir cevap yoktur?

- Neşet Ertaş, ilk plağını nerede yapmıştır?
- Neşet Ertaş'ın Almanya'ya gitme nedeni nedir?
- “Bozkırın Tezenesi” sözünü ona kim ithaf etmiştir?
- Neşet Ertaş ‘Devlet Sanatçısı’ ünvanını ne zaman kabul etmiştir?

7-Yukarıdaki metnin türü nedir?

- Biyografi
- Otobiyografi
- Deneme
- Anı

8-Yukarıdaki metinde altı çizili sözle anlatılmak istenilen, aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- Aynı hayalleri yaşayan
- Aynı duyguları hisseden
- Aynı sıkıntıları çeken
- Benzer kaderleri olan

9- Neşet Ertaş için söylenen “Bozkırın Tezenesi” sözünü yapan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- Abartma
- Mecaz
- Benzetme
- Kinaye

“Bizim sınıftan Ali, Ayşe ve Mert () diğer sınıftan Berkcan, Müslüm ve Zekiye okulda bilgi yarışması finaline kaldılar.

10-Yukarıdaki boşluğa getirimlesi gereken noktalama işareti ve gerekçesi aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir.

	Noktalama işareti	Gerekçesi
A	(;) Noktalı Virgül	Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
B	(;) Noktalı Virgüi	Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.
C	(:) İki Nokta	Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur.
D	(:) İki Nokta	Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.

Her yıl düzenlenen festivalde bu kez kamuoyunun olumlu tepkileri vardı. Bu yıl Antep Fıstığının adı dünyaya duyuruldu.

11-Yukarıdaki metinde yazım yanlışının nedeni nedir?

- A. Büyük harfin kullanımındaki yanlışlık.
- B. Ekte yapılan yanlışlık.
- C. Gezegen adlarındaki yanlışlık.
- D. Birleşik kelimedeki yanlışlık.

“Özürler, kusur değil; kusurları iyileştirememek, özürdür.”

12-Cümlesinin en yakın anlamlısı aşağıdaki seçeneklerin hangisinde vardır?

- A. Bir insan başkalarından yardım alarak da hayatını devam ettirebilir.
- B. Bir eksikliğimizin olması, diğer yönlerimizin de eksik olacağı anlamına gelmez.
- C. İnsanlar, engelleriyle barışık olmalı ve hayata küsmemelidir.
- D. Bizler toplumda engelli insanların hayatlarına yardımcı olmalıyız.

Fiiller kip ve şahıs ekini aldıklarında çekimli eyleme dönüşür. Bazen de farklı ekler olarak cümle içerisinde isim, sıfat, zarf görevinde kullanılır. Fiil özelliğini kaybeden bu sözcüklere de fiilimsi denir.

13-Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türden fiilimsi örneği kullanılmıştır?

- A. Bizi bırakıp gidenler elbette pişman olacaklardır.
- B. Seni anlamak için bütün beyin hücrelerimi kullanmam gerekiyor.
- C. Bizi bilmeyen ne bilsin, bilenlere selam olsun.
- D. Bir dilek tutup, gerçekleşinceye kadar hayalleriyle yaşadı.

Ahmet, Sıla, Zeynep, Yiğit ve Damla adlarındaki beş arkadaş kitapçıya giderek; tarih, bilim kurgu, mitoloji ve fantastik romanı türlerinden yedi adet kitap satın almışlardır.

Satılan kitaplar ve kitabı alanlarla ilgili olarak şunlar bilinmektedir:

- *Ahmet ve Yiğit ikiye adet, diğerleri birer adet olmak üzere yedi kitap satın almışlardır.
- *Tarih kitabından bir adet diğerlerinden ikiye adet kitap satın alınmıştır.
- *Damla ile Yiğit, Yiğit ile Ahmet, Ahmet ile Sıla ortak kitaplardan satın almışlardır.
- *Damla fantastik kitap türü dışında bir kitap satın almıştır.
- *Yiğit'in aldığı bir kitap Bilim Kurgu, Sıla'nın aldığı kitaplardan biri mitoloji türündendir

14-Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A. Zeynep, tarih konulu romandan satın almıştır.
- B. Yiğit'in ikinci kitabını fantastik roman türünden satın almıştır.
- C. Ahmet; mitoloji ve fantastik roman türlerinden kitap satın almıştır.
- D. Damla, mitoloji türünden roman satın almıştır.

21.yüzyıl hastalığı olarak salgınlar ön plana çıkmış olsa da asıl hastalık cahilliktir. Bu durum sadece ülkemiz için değil dünyanın birçok yerinde cahillik yüzünden milyonlarca insan hastalıklara yakalandı, yüz binlerce insan da bu hastalıktan dolayı öldü. Tedbirli olmak, kurallara uymak o kadar kolayken bizler zoru seçip farkında olmadan hastalığı yaymış bulunmaktayız. İnsanların umursamaz tavırları, salgın hastalıkların bu kadar yayılmasına neden olmuştur. “Aman bana bir şey olmaz! Hani virüs, nerede, ben niye göremiyorum?” diyen insanlar, cahillik virüsüne yakalandıklarının farkında bile değiller.

15-Yukarıdaki paragraf dikkate alındığında aşağıdaki cümlelerin hangisinde en genel bir değerlendirme yapılmıştır?

- A. Cahil insanlar, hiçbir şeyi umursamadıkları için herhangi bir hastalığa da yakalanmazlar.
- B. Dünyada yayılan virüs, her geçen gün daha ölümcül hale gelmektedir.
- C. Hastalıkların yayınlamaması için tedbirli davrananlar, tedbirsiz yaşayanlardan dolayı sıkıntı çekiyor.
- D. İnsanların bilinçsiz tutumları, dünyanın ve dünyada yaşayanların dengesini bozmaktadır.

I-Hızlı adımlarla durağa doğru yürüme, köşedeki simitçiden kahvaltı adına bir simit alma ve otobüste yer bulma durumları hemen her gün yaşanıyor.

II-Uykuyu biraz daha uzatmak için harcanan zaman ya kahvaltıdan gidiyor ya da hazırlanma süresinden. Nihayetinde koşturmaca başlıyordu

III-Dinlenemeyen, sağlıklı beslenemeyen, ukusunu iyi alamayan vücut bir süre sonra yükünü kaldıramayacak hale geliyordu.

IV-Yapılacak iş, alarmı kapatıp uyanmaktı. Ertelenen her dakika insanı tedirgin etmekle kalmıyor, insanın strese de girmesine neden oluyordu.

16-Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerle anlamca bir bütün oluşturmak istersek hangi sıralama doğru olur?

- A. I-III-II-IV
- B. II-IV-III-I
- C. III-II-IV-I
- D. IV-II-I-III

Çocuk kitabı yazarları, eser oluştururken kendi çocukluklarındaki anılarını, yaşantılarını dikkate alarak eser oluşturmaya devam ederse; günümüz çocuklarının dikkatini çekemez. Kendi döneminin çocuklarıyla şimdiki çocuklar bir değil. Günümüz çocukları teknoloji bağımlısı olmuş durumda. Onları sanal dünya uzaklaştıracak, onların dikkatini çekecek konulardan yazılar yazmalıdır. Yoksa çocuklar kitaplara “öcü” gibi bakmaya devam edecektir.

Günümüzde kuşaklar arası geçiş çok uzun yıllar sürmemektedir. Eskiden 20-30 yılda bir değişen kuşaklar, şimdi 5-10 yılda teknolojiye dolayı değişmeye başlamıştır. Eskiden dede torununu anlamıyorken şimdi baba, oğlunu anlamakta zorlanmaktadır. El üstünde tutulan çocuklar, elindekilerin de kıymetini bilemez hale gelmiştir.

17-Yukarıdaki iki metnin ortak dil ve anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A. Karşılaştırma yapılmıştır.
- B. Deyim kullanılmıştır.
- C. Mecazlı söyleyişler yer almıştır.
- D. Benzetmelerden faydalanılmıştır

Sosyal medya fenomeni olmak, kolay yoldan para kazanıp zengin olmak günümüz çocuklarının -maalesef- en büyük hayali olmaya başladı. Çekilen onca saçma sapan videolar, fotoğraflar; komik olduklarından mı, yoksa saçma olduklarından mı bilinmez milyonlarca tıklanma rekoru kırmaya başladı. İnsanlar da bu merakı hobi olmaktan çıkarıp maddi kazanç elde etme yeri olarak görmeye başladı. “Ne var ki ben daha iyisini yaparım.” diyerek çekilen videolar bazen ölümcül kazalara da neden oluyor. Çalışmadan, emek vermeden elde edilen kariyer ve kazançlar kişilere pekiştireçler sağlayarak sosyal medyayı video çöplüğü haline getirdi.

18-Aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki paragrafta eleştirilen konulardan birisi değildir?

- A. Sosyal medyanın kullanım sürelerinin artması.
- B. İnsanların kolay para kazanmak adına saçma videoları çekmesi.
- C. İnternet alanında takılan insanların saçma sapan görüntülere rağbet etmesi.
- D. Sosyal medyanın video çöplüğü haline dönmesi.

Aşağıda bazı dövme modelleri hakkında bilgi verilmiştir.

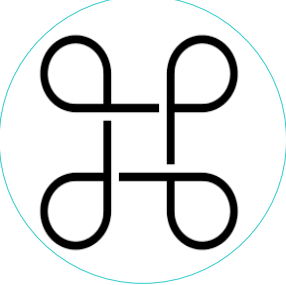
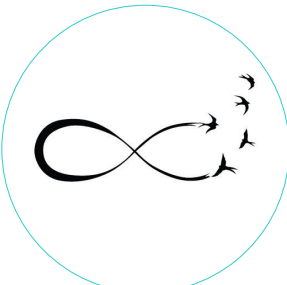
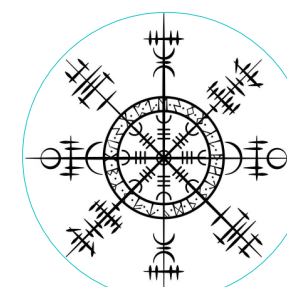
§ **Kelt Düzümü Sembolü:** Sonsuz ve ebedi olanı temsil eder, çünkü ne başlangıcı ne de sonu vardır.

§ **Sankofa Sembolü:** Bu, “geri dön ve al” anlamına gelen bir Afrika sembolüdür, bu yüzden geçmişten öğrenmenin öneminin bir simgesidir. Uçmadan önce geriye, kanatlarına doğru eğilen bir kuş figürüdür.

§ **Malin Sembolü:** İsveç kökenlidir ve görünüş itibarıyla sonsuzluk sembolüne ve kapanmamış delta harfine benzer. Bir ok ile bu sembollerden ayrılır. Bu dövme, devam edebilmek için başarısızlıklar yaşamamız gerektiği anlamına gelir.

§ **Vegvisir Sembolü:** İzlanda dilinde, “Vegvisir” yol haritası demektir. Vegvisir Vikingler tarafından kullanılan bir semboldü. Onlar için yelken gezileri sırasında rüzgâr gülü gibi bir görev görüyordu. Bir tür pusulaydı.

19-Yukarıdaki dövme modellerinin görselleri aşağıdaki seçeneklerde hangisinde yer almaktadır?

	Kelt Düzümü Sembolü	Sankofa Sembolü	Malin Sembolü	Vegvisir Sembolü
A.				
B.				
C.				
D.				

Aşağıdaki tabloda bazı hastalıklara iyi gelen bitki ve otlarla ilgili bilgi verilmiştir.

Kanser	Kalp ve damar sağlığı	Alzheimer	Diyabet	Bağıışıklık zayıflığı	Kolestrol
Brokoli	Soğan	Tarçın	Tarçın	Sarımsak	Ceviz
Çörek otu	Keten Tohumu	Zerdeçal	Badem	Zencefil	Badem
Nar	Aspir	Badem	Pırasa	Kivi	Keten Tohumu

Farklı rahatsızlıklar yaşayan altı arkadaş ve yaşadıkları sağlık problemleri şu şekildedir:

Kişiler	Yaşadığı Sağlık Problemleri
Tahsin:	Alzheimer
Zehra:	Kanser
Gülsüm:	Kalp ve damar sağlığı
Mustafa:	Bağıışıklık zayıflığı
Cafer:	Kolestrol
Hatice:	Diyabet

20-Yukarıdaki bilgilere bakıldığında bu hastalıkları taşıyan kişilerin hangi bitki veya otları tüketmesi gerektiği aşağıdaki tabloda doğru olarak verilmiştir?

	Tahsin	Zehra	Gülsüm	Mustafa	Cafer	Hatice
A	Zerdeçal	Keten tohumu	Aspir	Badem	Ceviz	Pırasa
B	Badem	Çörek otu	Soğan	Sarımsak	Ceviz	Tarçın
C	Tarçın	Nar	Soğan	Pırasa	Keten tohumu	Badem
D	Kivi	Zerdeçal	Keten tohumu	Nar	Ceviz	Brokoli